

Fair Play Bygg Årsrapport 2024

FAIR PLAY BYGG

Årsrapport 2024

Text:

Sussie Illum, Fair Play Bygg
Mia Laurén, Arena Opinion

Grafisk form:

Jonna Lindberg, Arena Opinion

Omslagsfoto:

Hans Ekestang

Tryckt hos Åtta.45 Tryckeri AB 2025

Innehållsförteckning

Om Fair Play Bygg	4
2024 i siffror	5
Inledning	7
2024 i korthet	10
Möjliggörare för kriminella nätverk	11
Nyheter och politiska förslag under 2024	13
Redogörelse av fem ärenden 2024	17
Fakta och statistik 2016–2024	20
Resultat av överlämnade ärenden 2016 till 2024	21

Om Fair Play Bygg

Arbetslivskriminalitet i byggbranschen är ett problem som drabbar individer, företag och samhället i stort. Det vill vi – Stockholms Byggmästareförening och Byggnads Stockholm-Gotland – göra något åt. Därför initierade vi gemensamt Fair Play Bygg 2016. Byggarbetsplatser ska vara trygga och sunda för arbetstagare och rättvis konkurrens ska råda mellan företagen.

Sedan starten har vi fått in 2 554 tips om misstänkt brottslighet på byggarbetsplatser i Stockholm. Det kan röra sig om skattebrott, människoexploatering och utnyttjande av identiteter. Tips som vi överlämnat till myndigheter som Skatteverket, Polisen och Arbetsmiljöverket för vidare utredning, har lett till upptaxeringar på totalt över 150 miljoner kronor. Den som tipsar om misstänkt brottslighet kan alltid vara anonym.

Vi vill se en lösning med ökad samverkan mellan myndigheter sinsemellan, men även med organisationer som representerar arbetsgivare och arbetstagare, för att spåra och stoppa arbetslivskriminalitet. Det behövs en förändring i sekretesslagstiftningen – så att myndigheterna kan dela information. De som beställer byggtjänster har också ett ansvar.

Genom Fair Play Bygg vill vi se krafttag mot arbetslivskriminalitet i byggbranschen. För människor, företag och för hela samhället.

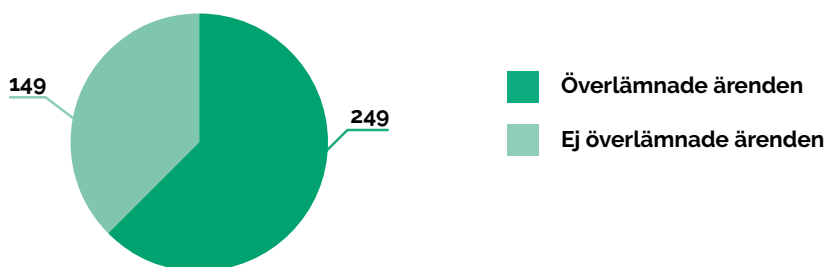
2024 i siffror

Under 2024 har **398 tips** inkommit till Fair Play Bygg.

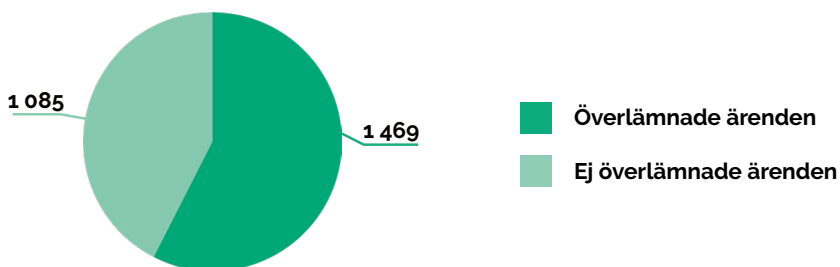
249 ärenden har överlämnats till myndigheter för vidare utredning. De har överlämnats till Polis, Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten, Arbetsmiljöverket och Center mot arbetslivskriminalitet region Stockholm för vidare utredning.

Sedan Fair Play Bygg startade 2016 har **2 554 tips** inkommit om misstänkt brottslighet i byggbranschen i Stockholmsregionen, varav **1 469 ärenden** har utretts vidare av myndigheter.

Sedan 2016 har **202 företag** upptaxerats med totalt över **150 miljoner kronor** tack vare tips till Fair Play Bygg.

Totalt 398 tips 2024

Totalt 2 554 tips sedan 2016

Under 2024 överlämnades* (2023 inom parantes):

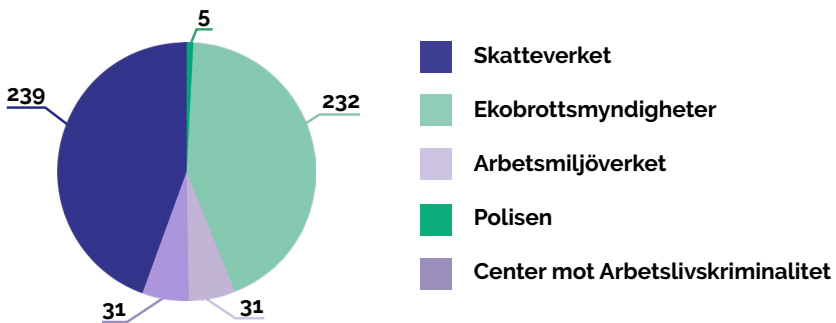
239 ärenden till Skatteverket (163)

232 ärenden till Ekobrottsmyndigheten (152)

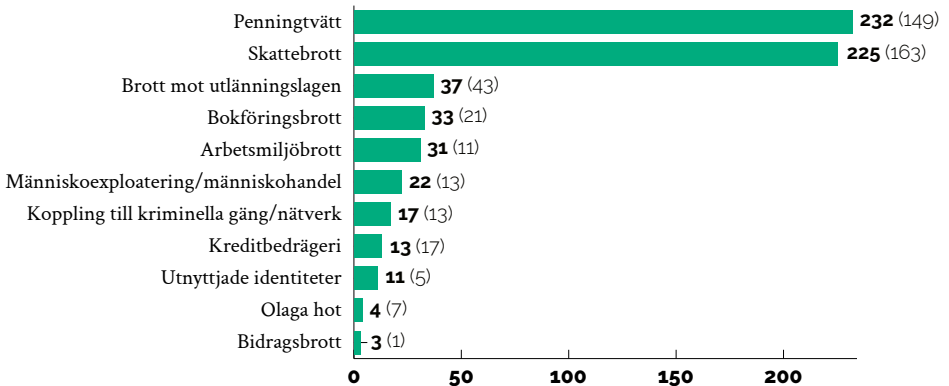
31 ärenden till Arbetsmiljöverket (23)

31 ärenden till Center mot Arbetlivskriminalitet (0 – ny kontakt 2024)

5 ärenden till Polisen (11)

De misstänkta brotten gällde** (2023 inom parantes):

*Vissa ärenden har lämnats till flera myndigheter.

**Uppgifterna ovan gäller tydliga och/eller uttalade brottsmisstankar. Exempelvis är brott mot utlänningslagen betydligt vanligare än vad som framkommer ovan, liksom penningtvätt, bokföringsbrott, människoexploatering och utnyttjad identitet.

Inledning

I Byggbranschen förekommer kriminella aktörer som utnyttjar arbetstagare och snedvrider konkurrensen för seriösa företag. Misstanke om svartarbete, skattebrott och människoexploatering är några av de anonyma tips som vi på Fair Play Bygg har tagit emot under det senaste året. Fair Play Bygg sprider också kunskap om läget i branschen och försöker påverka våra beslutsfattare i rätt riktning.

Den kriminella verksamheten skapar skuggsamhällen där människor utnyttjas och stora summor skattemedel förloras. På sikt är det ett hot mot vår gemensamma samhällsmodell. Människor utnyttjas och tvingas arbeta under många gånger farliga villkor. Konkurrensen snedvrider för företag som vill göra rätt för sig och den gemensamma välfärden går miste om skatteintäkter. Om regeringen menar allvar med att man vill strypa den kriminella ekonomin måste staten ta ett större ansvar för att stoppa arbetslivskriminaliteten.

Enligt Polismyndighetens uppskattning omsätter den kriminella ekonomin cirka 100–150 miljarder kronor årligen. Svartarbete är den vanligaste typen av tips som kommer in till oss. Det är särskilt allvarligt när det rör sig om människoexploatering av papperslösa arbetstagare, som ofta tvingas arbeta under mycket dåliga förhållanden för extremt låga löner.

Fair Play Bygg har samlat in över 2500 tips

Sedan 2016 har Fair Play Bygg arbetat för att bekämpa brottsligheten inom byggbranschen. Genom att skapa en anonym tipsfunktion för att identifiera och rapportera arbetslivskriminalitet på byggarbetsplatser i Stockholmsregionen har vi fått in över 2 500 tips om misstänkt brottslighet på byggarbetsplatser i Stockholm.

Föreläser och sprider kunskap

Vi tror att ökad kunskap är en viktig faktor för att skapa förutsättningar för en sund bransch. Fair Play Byggs företrädare har varit ute och föreläst på gymnasieskolor med bygg- och anläggningsinriktning i Stockholmsområdet – för att de som kommer ut i arbetslivet ska förstå mer om arbetslivskriminalitet och även kunna vara med och delta i det förebyggande arbetet. Fair Play Bygg har även spridit kunskap genom att vårt arbete genererar genomslag i media, 2024 fick vi genomslag i bland andra SVT, TV4 och Sveriges Radio som gjorde inslag om vår verksamhet. Vi är även aktiva på digitala plattformar och delar kunskaper och nyheter.

Foto: Hans Ekestang

Opinionsbilder

Utöver att vi är ute i branschen och når ut till allmänheten med vårt arbete, har vi under 2024 växlat upp påverkansarbetet. Den 12 november publicerades en debattartikel i Altinget; [“Arbetslivskriminaliteten inom byggbranschen skadar hela samhället”](#), där vi uppmanar regeringen att finansiera Fair Play Byggs tipsfunktion. Vår erfarenhet sedan starten 2016 är tydlig: tipsare som befinner sig i osäkra arbetsförhållanden eller har en osäker migrationsstatus undviker kontakt med myndigheter. Att enbart ha en myndighetsgemensam tipsfunktion kommer inte garantera rapporter om misstänkt brottslighet. Däremot har Fair Play Byggs tipsfunktion en större möjlighet att nå ut till dessa individer. Vi har sett att tipsare ofta föredrar att vända sig till organisationer som de känner förtroende för och som de har erfarenhet av sedan tidigare.

Vi har vid två tillfällen under året träffat Delegationen mot arbetslivskriminalitet och delat med oss av Fair Play Byggs kunskaper och synpunkter.

Skriver remissvar

Under året har Fair Play Bygg även skrivit två olika remissvar som svar på statliga utredningar, dels *Delbetänkande av delegationen mot arbetslivskriminalitet* (SOU 2024:14), dels *Ökat informationsutbyte mellan myndigheter - Behov och föreslagna förändringar* (SOU 2024:63).

Fair Play Bygg lyfter i svaren bland annat behovet av ett gemensamt regleringsbrev för de regionala arbetslivskriminalitetcentren, vilket förväntas leda till en mer träffsäker styrning och en mer effektiv verksamhet. Därtill förordar Fair Play Bygg att samordning av branschorganisationer sker på regional nivå och att de regionala arbetslivskriminalitetscentren har en förankring bland och kontakt med berörda branschaktörer, däribland Fair Play Bygg.

Sekretesslättnader behöver komma på plats

Fair Play Bygg har länge påpekat att sekretesslagstiftningen hindrar myndigheter från att dela uppgifter med varandra, och därmed också förmågan att kunna agera gemensamt och långtgående mot misstänkt brottslighet. Fair Play Bygg är positiva till förslaget om en ny generell sekretessbrytande bestämmelse. Genom en sådan bestämmelse kommer arbetet med att agera mot arbetslivskriminalitet inom byggbranschen att underlättas.

Gemensam väg framåt behövs

Myndigheter behöver kliva fram och tillhandahålla kompetens för att hantera frågorna, både centralt och ute på arbetsplatserna och beställare behöver se över hur upphandlingar ska skötas, både när det kommer till krav vad som ska göras om saker och ting inte står rätt till. Arbetslivskriminalitet inom byggbranschen skadar hela samhället. Genom initiativ som Fair Play Byggs tipsfunktion kan vi bidra till att bekämpa den organiserade brottsligheten. Nu behövs en samsyn och en gemensam väg framåt för alla aktörer som vill se ett samhälle fritt från brottslighet på arbetsmarknaden.

Kristin Andersson

Vd Stockholms Byggmästareförening

Tomas Kullberg

Ordförande Byggnads Stockholm-Gotland

2024 i korthet

Sedan Fair Play Bygg startade 2016 har 2 554 tips om misstänkt brottslighet inkommit till och med den 31 december 2024. Av de inkomna tipsen har 1 469 ärenden överlämnats till myndigheter som Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och Arbetsmiljöverket för vidare utredning. Fair Play Byggs arbete har under de första åtta verksamhetsåren lett till upptaxeringar på totalt över 150 miljoner kronor fördelat på 202 företag och enskilda firmor.

Under 2024 inkom 398 tips om misstänkt brottslighet på olika byggarbetsplatser i Stockholmsregionen, varav 249 ärenden lämnats över till myndigheter för vidare utredning. Antalet tips under 2024 har ökat, med 107 fler än 2023. En förklaring till varför tipsen har ökat, är förändrade arbetssätt hos Fair Play Bygg, med inrättandet av en tipsmottagning för fackligt anställda.

Likt tidigare år handlar de flesta tipsen om misstänkt svart arbetskraft. Av de 398 tips som inkommit 2024 rörde endast fem ärenden utländska företag, övriga 393 tips gällde svenska företag samt enskilda firmor.

Foto: Hans Ekestang

Möjliggörare för kriminella nätverk

Tips gällande så kallade misstänkta möjliggörare, det vill säga personer som genom sin anställning eller uppdrag i det legala samhället hjälper kriminella nätverk, har ökat de senare åren. Under 2024 inkom 13 tips om misstänkta möjliggörare, i jämförelse med tre tips under 2023. Under Fair Play Byggs utredningar framkommer inte sällan ytterligare misstankar om möjliggörare.

Fenomenet beskrivs i en rapport från Brottsförebyggande rådet (Brå) (2024)¹. Rapporten visar att dessa personer är mycket eftertraktade och används av kriminella grupper för att effektivisera, underlätta och bredda sin verksamhet – delvis som en reaktion på det ökade och förstärkta arbetet mot organiserad brottslighet. Möjliggörare återfinns i ett flertal branscher, som bland annat bank- och finansbranschen samt rättsväsendet.

Ofta rekryteras möjliggörare från nätverkens egen bekantskapskrets eller familj, men vissa bygger också upp nya kontakter och utnyttjar situationer där individer är särskilt sårbara för övertalning, exempelvis om personen har en skuld eller missbruk. En del möjliggörare är fullt medvetna om sin roll i den kriminella verksamheten och avlönas därefter, medan andra manipuleras och ovetandes dras in i brottsliga sammanhang.

Brå:s studie visar att arbetsgivare har svårt att upptäcka och utreda möjliggörare. Misstankar kan vara svåra att bevisa, och det är sällan fallen blir tillräckligt utredda.

Exempel på ärenden med möjliggörare

Fair Play Bygg har sedan starten 2016 kartlagt flertalet misstänkta möjliggörare i roller som bland annat advokater, konkursförvaltare, kommunalt och statligt anställda och fastighetsmäklare. På senare år har tips gällande misstänkta möjliggörare ökat markant. I enstaka fall uppges möjliggöraren vara offer för det kriminella nätverket genom hot om våld, men i de allra flesta fallen uppges möjliggöraren vara en del av det kriminella upplägget. Nedan är en beskrivning av några typer av misstänkta möjliggörare.

¹ Skinnari, Hurve och Monti. "Möjliggörare för kriminella nätverk" (Rapport 2024:2). Brottsförebyggandet rådet (mars 2024).

Advokaten

Fair Play Bygg fick in tips om en advokat, med många års erfarenhet inom brottmål kopplade till grovt organiserad brottslighet, entreprenadrätt samt affärsjuridik på internationell nivå. Hen började företräda företag inom byggbranschen i ärenden som gällde brott mot kollektivavtal samt figurerade som ombud i olika migrationsärenden. Misstankarna väcktes om att hen var möjliggörare då hen var involverad i ärenden långt under sin kvalifikationsnivå.

Den kommunala handläggaren

Fair Play Bygg fick tips om en kommunal handläggare som uppgavs prioritera bygglovsansökningar kopplade till ett fastighetsbolag, som misstänks styras av personer med kopplingar till grovt organiserad brottslighet. Den kommunala handläggaren uppgavs vara nära anhörig till en av styrelsemedlemmarna i det utpekade bolaget och uppgavs agerat av egen vilja mot betalning.

Platschefen

Inte sällan kommer det in tips till Fair Play Bygg med misstankar om att platschefer och arbetsledare avlönas av kriminella aktörer på byggarbetsplatser. I dessa tips uppges ofta att platschefen tittar åt sidan när oanmälda underentreprenörer arbetar på byggarbetsplatsen samt att de driver på arbetskraft – ofta utan arbets- eller uppehållstillstånd – att arbeta med tunga arbetsuppgifter under lång tid utan paus. I ett av tipsen som Fair Play Bygg mottog pekades en platschef ut att vara den faktiska företrädaren – det vill säga den person som styr ett företag men som inte syns i offentliga register. Företagen var konkursade med stora skatteskulder. Trots det verkade företaget på byggarbetsplatsen utan att vara anmäld som underentreprenör, där de anställda uppgavs vara papperslösa som arbetade 14-timmarsdagar på helger samt togs in på natten för att skynda på byggnationen.

Fastighetsägaren

En fastighetsägare i Stockholm hyrde i samråd med en företrädare för ett byggföretag ut sovplatser till papperslösa byggnadsarbetare i en verkstadslokal. För detta uppgavs personen få tiotusentals kronor i månaden. Arbetstagarna i sin tur sov på madrasser, delade på en toalett utan dusch och saknade tillgång till rinnande varmvatten.

Foto: Hans Ekestang

Nyheter och politiska förslag under 2024

Svag byggkonjunktur under året som gick

För byggbranschen som helhet blev 2024 ytterligare ett år präglad av höga räntor och inflation. Konkurserna inom byggbranschen fortsatte att öka från en redan hög nivå, totalt gick 2 032 byggföretag i konkurs under 2024, vilket är det högsta antalet sedan 1993 enligt siffror från Tillväxtnalys och Byggföretagen.^{2,3} Bostadsbyggandet ser ut att ha haft en svag ökning under 2024, men är fortfarande långt under tidigare nivåer, enligt Byggfaktas Byggstartsinikator.⁴

Arbetslivskriminaliteten ökar

Brottsvinsterna från arbetslivskriminaliteten beräknades till ungefär 26 miljarder kronor 2021, enligt Delegationen för Arbetslivskriminalitet (SOU 2023:8).⁵ Enligt Ekobrottsmyndigheten ökar arbetslivskriminaliteten, och brottslighet på arbetsmarknaden utgör idag ett av de största hoten mot svensk välfärdsekonomi. Bakom fina fasader kan oseriösa aktörer dölja sig, som gör saker och ting rätt på pappret, men som sedan lägger sig på billigast pris och bryter mot sina löften. De som drabbas är personer som kommer till Sverige i hopp om ett jobb och en inkomst, enligt Ekobrottsmyndigheten.⁶

2 Antal konkurser under 2024 historiskt högt". Tillväxtnalys webbplats. (2025-02-15) <https://www.tillvaxtnalys.se/webbnyheter/antaletkonkurserunder2024historiskthogt.127481.html>

3 "Fler än 2000 byggföretag i konkurs under 2024". Byggföretagen, pressmeddelande (2025-01-16) <https://via.tt.se/pressmeddelande/3751480/fler-an-2-000-byggforetag-i-konkurs-under-2024?publisherId=2006823&lang=sv>

4 "Bostadsbyggandet avslutar året uppåt". Byggvärlden webbplats (2025-01-15) <https://www.byggvarlden.se/bostadsbyggandet-avslutar-aret-uppat/#>

5 "Arbetslivskriminalitet – arbetet i Sverige – en bedömning av omfattningen – lärdomar från Danmark och Finland" SOU (2023:8) s.19 <https://www.regeringen.se/contentassets/c9ca41d6a6d449b494d399b42bc0d7c8/arbetslivskriminalitet--arbetet-i-sverige-en-bedomning-av-omfattningen-lardomar-fran-danmark-och-finland-sou-20238.pdf>

6 "Kriminalitet på arbetsmarknaden viktig inkomstkälla för organiserad brottslighet". Ekobrottsmyndigheten webbplats. (2025-

Enligt Byggbarmetern, den undersökning som Byggföretagen genomförde bland 500 medlemmar 2024, uppgav nära hälften (46 procent) av Byggföretagens medlemmar att man tvingas konkurrera med skattefusande företag. Nästan fyra av tio tillfrågade företagare ansåg att det finns stora möjligheter för företag i byggsektorn att fuska med skatten. Tre av tio svarade att svarta löner ofta förekommer i branschen.⁷

Samtidigt publicerade Skatteverket nya siffror under hösten – som visade att svartarbetet inom byggbranschen minskat sedan de offentliggjorde uppgifterna senast. De svarta arbetsinkomsterna uppskattas totalt uppgå till 97 miljarder kronor i genomsnitt per år, vilket motsvarar 1,9 procent av BNP. Inom byggsektorn sjönk andelen uppmätta svarta inkomster från nästan 17 till 11 procent av de redovisade inkomsterna under perioden 2017-2022, enligt Skatteverkets rapport.⁸

Vad görs för att motverka kriminalitet inom bygg?

Förutom Fair Play Bygg finns en rad andra initiativ från arbetsmarknadens parter eller byggherrar för att motverka brottslighet inom byggbranschen. 2017 startade föreningen Rättvist byggande av det allmännyttiga bostadsföretaget Stockholmshem. Rättvist byggande är en sammanslutning av byggherrar, precis som Fair Play Bygg tar de emot tips om misstänkt brottslighet, de gör arbetsplatskontroller och kontrollerar underentreprenörer. Sund konkurrens är ett initiativ som idag drivs av Byggföretagen och som arbetar mot arbetslivskriminalitet i branschen. De har bland annat drivit igenom ID06-systemet, och arrangerar branschdagarna "Sund konkurrens i praktiken" där de samlar erfarenheter från beställare, byggherrar och myndigheter. Efter förra avtalsrörelsen lanserade Byggnads Svensk Byggkontroll – som granskar företag i byggbranschen med syftet att stoppa fusk och arbetslivskriminalitet.

Regeringens och myndigheternas arbete

Under hösten meddelade regeringen att de förlängt uppdraget till de regionala centren mot arbetslivskriminalitet (AKC), för att skapa en långsiktig samverkan.

02-07) <https://www.ekobrottsmyndigheten.se/arbetslivskriminalitet-viktig-inkomstskalla-for-organiserad-brottslighet/>

7 "Vartannat byggföretag tvingas konkurrera med företag som skattefuskar" Byggföretagen webbplats. (2025-02-20) <https://byggforetagen.se/2024/10/vartannat-byggforetag-tvingas-konkurrera-med-foretag-som-skattefuskar/>

8 "Svarta arbetsinkomster - Beräkningar baserade på Skatteverkets revisioner åren 2017-2022". Skatteverket (2024-12-16.) https://skatteverket.se/download/18_262c54c219391f2e9633ce5/1734339345970/Rapport%202024_14%20Svarta%20arbetsinkomster%202017-2022.pdf. Skatteverket skriver i rapporten att uppskattningarna bör tolkas med försiktighet på grund utav förändringar i urvalskriterier och inriktningen på Skatteverkets revisioner mellan mätperioderna.

Dessutom har myndigheterna fått ett förtydligt uppdrag om att slå hårdare mot organiserad brottslighet bland företag och mot människoexploatering.⁹ Fair Play Bygg har varit drivande i att Sverige ska etablera AKC utifrån en framgångsrik norsk förlaga. För att centren ska få önskad effekt behövs också ett långsiktigt samarbete med parterna i branschen.

Under hösten lanserade myndigheterna bakom AKC en kampanj – ”Priset bakom priset”. Kampanjen riktade sig gentemot allmänheten och upplyste om att bakom låga priser kan det dölja sig människoexploatering och ekonomisk brottslighet.

Utredningar och regeringsuppdrag

Vid årsskiftet 2024/2025 kom nyheten att regeringen stärker arbetet mot organiserad brottslighet, genom att ge uppdraget till Södertörns högskola att tillsammans med myndigheter skapa en metod för att följa upp effekterna av arbetslivskriminalitet över tid. De ska även ta fram en redovisning på hur arbetslivskriminaliteten utvecklats över tid. Uppdraget ska slutredovisas i juni 2026.¹⁰

Under året som gick har även arbetet mot fusk med lönegarantisystemet fortsatt utretts av regeringen. Fair Play Bygg har tidigare uppmärksammat att fenomenet med utnyttjande av lönegarantier förekommer vid konkurser. Från och med 1 februari 2024 tar Skatteverket över hanteringen från Länsstyrelserna.

⁹ ”Varaktig och långsiktig samverkan i myndigheternas arbete mot arbetslivskriminalitet” Regeringen, pressmeddelande. (2024-09-20) <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/09/varaktig-och-langsigtig-samverkan-i-myndigheternas-arbete-mot-arbetslivskriminalitet/>

¹⁰ ”Södertörns högskola får nytt regeringsuppdrag för att stärka arbetet mot organiserad brottslighet” - Södertörns högskola. Pressmeddelande (2025-01-16) <https://press.newsmachine.com/pressrelease/view/sodertorns-hogskola-far-nytt-regeringsuppdrag-for-att-starka-arbetet-mot-organiserad-brottslighet-53691>

Foto: Hans Ekestang

Foto: Hans Ekestang

Delegationen mot arbetslivskriminalitet lade i februari fram ett förslag på myndighetsgemensam tipsfunktion, i delbetänkandet *Arbetslivskriminalitet – Myndighetssamverkan, en gemensam tipsfunktion, lärdomar från Belgien och gränsöverskridande arbete* (SOU 2024:14). I delbetänkandet konstaterar de bland annat att den strategiska styrningen av arbetet måste stärkas och att skyddet mot arbetskraftsexploatering brister i Sverige. Dessutom betonades den centrala roll som arbetsmarknadens parter har för att motverka arbetslivskriminaliteten.

I februari 2024 fick Delegationen mot arbetslivskriminalitet även ett utökat uppdrag, där de bland annat ska analysera kriminella upplägg inom byggbranschen. De fick även i uppdrag att kartlägga vilka kopplingar som finns mellan arbetslivskriminalitet och organiserad brottslighet i Sverige. Dessutom fick de uppdraget att lämna förslag på verktyg för att bekämpa arbetslivskriminalitet, samt utreda hur samarbetet mellan myndigheter och arbetsmarknadens parter kan fungera. Delegationen har slutredovisat sitt uppdrag i februari 2025.

Redogörelse av fem ärenden 2024

Kopplingar till tusentals konkursade företag

Ärende överlämnat till: Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten

Misstänkt brottslighet: Penningtvätt, bolagsplundring, bokföringsbrott, skattebrott

Under 2024 inkom tips om ett företag som misstänktes avlöna svart arbetskraft och som inte betalat ut rätt ersättningar för anställda – såsom traktamente, övertidsersättning och reseersättning.

Under Fair Play Byggs utredning framkom det att två av styrelsemedlemmarna, som var nära anhöriga med varandra, hade flera hundra olika pågående bolagsengagemang samt drygt tusen historiska bolagsengagemang. Nästan samtliga av dessa företag var försatta i konkurs. Vid vidare utredning av slumpmässigt valda företag kopplade till personerna väcktes misstanke om ett omfattande upplägg, där olika koncernkonstellationer uppbyggda av nyköpta företag – både inom byggbranschen men även inom branscher som lokalvård, fastighet samt finans – med moderbolag och systerbolag där varken köpeskilling eller tillgångar redovisats i de nystartade företagens bokföring. Båda styrelseledamöterna bakom bolagen misstänks vara så kallade målvakter.

Utnyttjade identiteter för att teckna krediter

Ärende överlämnat till: Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten

Misstänkt brottslighet: Skattebrott, penningtvätt, utnyttjade identiteter, kreditbedrägeri

En person tipsade Fair Play Bygg om en arbetsgivare och ägare av ett byggföretag, som inte bara avlönat ett tiotal arbetstagare svart, utan även utnyttjat flera före detta anställdas identiteter, det vill säga samordningsnummer – efter det att personerna lämnat Sverige. Arbetsgivaren hade haft upplägget under flera år och uppgavs ha kontroll över ett tiotal identiteter, vilka användes för att teckna krediter, leasing på maskiner och fordon samt användes för att dölja den svarta arbetskraften i företaget.

Misskött arbetsplats

Ärende överlämnat till: Center mot arbetslivskriminalitet region Stockholm, Skatteverket, Arbetsmiljöverket

Misstänkt brottslighet: Skattebrott, arbetsmiljöbrott

Fair Play Bygg fick in tips om en gravt misskött arbetsplats där det uppgavs stå husvagnar uppställda för de anställda att bo i samt att det var väldigt stökigt på platsen. Vidare uppgav uppgiftslämnaren att arbetarna var väldigt högljuda om kvällar och nätter samt att hen misstänkte att arbetarna drack mycket alkohol på både dagtid samt kväll.

Lönespecifikationer saknades

Ärende överlämnat till: Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten

Misstänkt brottslighet: Skattebrott, penningtvätt

Under året hörde före detta anställda i ett större byggföretag av sig då de upptäckte att inkomstdeklarationen inte stämde gällande inbetald skatt. Samtliga saknade summor i skatt samt uppgav att lönespecifikationer saknades för flera månader.

Medvetna konkurser och flytt av arbetstagare

Ärende överlämnat till: Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten, Arbetsmiljöverket

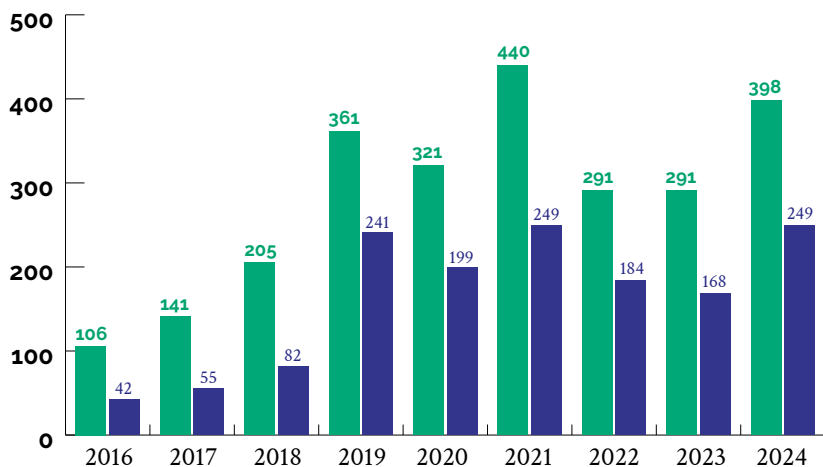
Misstänkt brottslighet: Skattebrott, penningtvätt, arbetsmiljöbrott

I början av 2024 inkom flera tips gällande ett antal anställda som inte fått vare sig lönespecifikationer eller korrekta löner på flera månader. Genom företaget kunde ytterligare flera byggföretag knytas, genom att samma personer satt i styrelsen, där samtliga misstänktes vara målvakter.

Under Fair Play Byggs utredning upptäcktes tecken på att företrädare för företaget var på väg att medvetet försätta det i konkurs, bland annat genom att fordon skrevs över på andra företag som styrelsemedlemmarna företrädde samt att arbetskraft flyttades mellan bolagen. Arbetstagarna uppgavs ha rekryterats till företaget via en okänd webbplats där personer utan arbets- eller uppehållstillstånd ofta rekryteras.

Fakta och statistik 2016–2024

■ Inkomna tips

■ Överlämnade ärenden

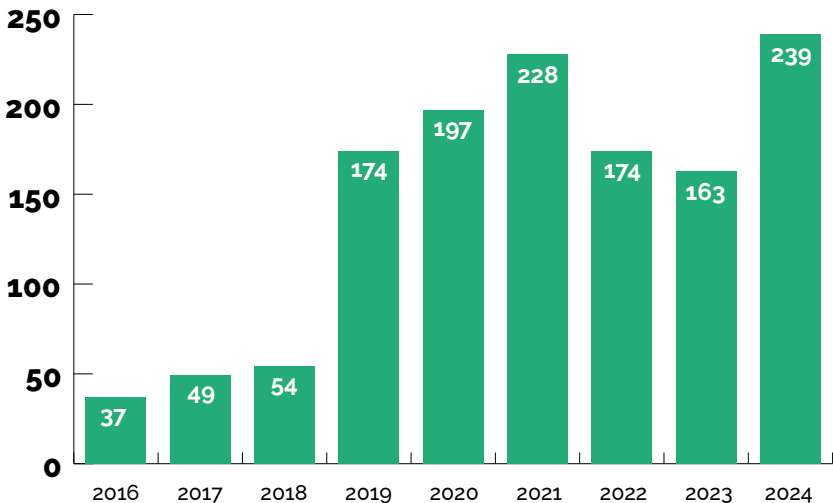
Resultat av överlämnade ärenden 2016 till 2024

Under 2024 överlämnade Fair Play Bygg totalt 239 ärenden till skattebrottsenheten på Skatteverket. Vid en kontroll av de överlämnade ärendena i januari i år hade sex av företagen fått höjda skatter och avgifter på totalt ca 8,7 miljoner kronor. Fair Play Byggs misstanke var i nästintill samtliga fall att företagen gjort sig skyldiga till skattebrott genom att avlöna svart arbetskraft. Mot vissa företag riktades även andra brottsmisstankar, som penningtvätt, brott mot utlänningslagen samt människoexploatering.

Fair Play Bygg har också följt upp vad som hänt med brottsmisstänkta företag som överlämnades till Skatteverket för verksamhetsåren 2022 samt 2023, för att se om myndighetens beslut dröjt. Ytterligare 24 företag hade upp-taxerats med drygt 13 miljoner kronor sedan årsrapporten 2022. Sedan 2016 har 202 företag upp-taxerats med totalt över 150 miljoner kronor tack vare tips till Fair Play Bygg.

Antal överlämnade ärenden till Skatteverket

Ett ärende kan innehålla flera organisationnummer.

Överlämnade ärenden till Skatteverket

Siffrorna inom parentes är det totala antalet företag samt den totala summan upptaxeringar efter uppföljning två år tillbaka.

År: 2024

Antal överlämnade ärenden: **239***
Totalt antal företag med höjd skatt: **6**
Summa höjd skatt: **8,7 miljoner kr**

År: 2023

Antal överlämnade ärenden: **163***
Totalt antal företag med höjd skatt: **19**
(+17 efter uppföljning 2025)
Summa höjd skatt: **11,36 miljoner kr**
(+9,48 miljoner efter uppföljning 2025)

År: 2022

Antal överlämnade ärenden: **174***
Totalt antal företag med höjd skatt: **19**
(+ 7 efter uppföljning 2025)
Summa höjd skatt: **12 miljoner kr**
(+ 3,59 miljoner kronor efter uppföljning 2025)

År: 2021

Antal överlämnade ärenden: **228***
Totalt antal företag med höjd skatt: **22**
(+ 1 efter uppföljning 2024)
Summa höjd skatt: **15,75 miljoner kr**
(+ 10,8 miljoner kronor efter uppföljning 2023)

År: 2020

Antal överlämnade ärenden: **197***
Totalt antal företag med höjd skatt: **38**
(+ 33 efter uppföljning 2022)
Summa höjd skatt: **21,96 miljoner kr**
(+ 17,2 miljoner kronor efter uppföljning 2022)

År: 2019

Antal överlämnade ärenden: **174***
Totalt antal företag med höjd skatt: **47**
(+ 40 efter uppföljning 2021)
Summa höjd skatt: **27,62 miljoner kr**
(+ 24,9 miljoner kronor efter uppföljning 2021)

År: 2018

Antal överlämnade ärenden: **54***
Totalt antal företag med höjd skatt: **12**
(+ 6 efter uppföljning 2021)
Summa höjd skatt: **13,69 miljoner kr**
(+ 4,2 miljoner kronor efter uppföljning 2021)

År: 2017

Antal överlämnade ärenden: **49***
Totalt antal företag med höjd skatt: **26**
(+ 3 efter uppföljning 2020)
Summa höjd skatt: **15,4 miljoner kr**
(+ 1,1 miljoner kronor efter uppföljning 2020)

År: 2016

Antal överlämnade ärenden: **37***
Totalt antal företag med höjd skatt: **16**
(+ 7 efter uppföljning 2019 + 2020)
Summa höjd skatt: **18,9 miljoner kronor**
(+ 9,2 miljoner kronor efter uppföljning 2019 + 2020)

*Ett ärende kan innehålla flera organisationsnummer. Fair Play Bygg noterar att det ibland dröjer längre än ett år innan Skatteverket fattar beslut om höjd skatt i ett överlämnat ärende. Total summa höjd skatt: 150,18 miljoner kronor.

Genom Fair Play Bygg vill vi – Stockholms Byggmästareförening och Byggnads Stockholm-Gotland – se krafttag mot arbetslivskriminalitet i byggbranschen. För människor, företag och för hela samhället.

Fairplaybygg.se | Facebook.com/fairplaybyggstockholm